

Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра економіки, підприємництва та маркетингу

**Костянтин Павлов, Олена Павлова, Тетяна Сак,
Світлана Бортнік, Алла Лялюк**

Методичні рекомендації до виконання курсової роботи з освітніх компонент:
«Обґрунтування підприємницьких рішень та оцінювання ризиків», «Логістика»,
«Бізнес-планування та фандрейзинг», «Економіка та організація торгівлі»

Луцьк 2023

УДК 338.1 (072)
П-76

Рекомендовано до друку науково-методичною радою Волинського національного університету імені Лесі Українки (протокол № 9 від 17.05.2023 р.)

Рецензент:

Рейкін В.С. – д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту та адміністрування, ВНУ імені Лесі Українки;

Костянтин Павлов, Олена Павлова, Тетяна Сак, Світлана Бортнік, Алла Лялюк.

П-76 Методичні рекомендації до виконання курсової роботи з освітніх компонент: «Обґрунтування підприємницьких рішень та оцінювання ризиків», «Логістика», «Бізнес-планування та фандрайзинг», «Економіка та організація торгівлі» для здобувачів освіти спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», освітньо-професійних програм «Бізнес-економіка», «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» денної та заочної форм навчання. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2023. 40 с.

Анотація: методична розробка містить рекомендації щодо вибору теми, завдання, основні вимоги до виконання курсової роботи з освітніх компонент: «Обґрунтування підприємницьких рішень та оцінювання ризиків», «Логістика», «Бізнес-планування та фандрайзинг», «Економіка та організація торгівлі», її структури та технічного оформлення, порядку захисту курсової роботи, рекомендовану літературу.

Рекомендовано здобувачам освіти галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», освітньо-професійних програм «Бізнес-економіка», «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» денної та заочної форм навчання.

УДК 338.1 (072)

© Костянтин Павлов, Олена Павлова, Тетяна Сак,
Світлана Бортнік, Алла Лялюк, 2023

©Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2023

ЗМІСТ

	Вступ.....	4
1.	Мета і завдання курсової роботи.....	7
2.	Вимоги до курсової роботи.....	8
3.	Тематика курсових робіт.....	8
4.	Структура та зміст курсової роботи.....	8
5	Методичні аспекти написання практичної частини курсової роботи.....	10
6.	Вимоги до оформлення курсової роботи.....	18
7.	Захист курсової роботи	22
8.	Критерії оцінювання курсових робіт та їх захисту.....	23
	Рекомендована література.....	26
	Додатки.....	31

ВСТУП

Одним з важливих завдань підготовки бакалаврів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», освітньо-професійних програм «Бізнес-економіка», «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» є сприяння формування у здобувачів освіти глибоких теоретичних знань і первинних навичок аналізу підприємства, пошук шляхів підвищення ефективності діяльності суб'єктів господарювання. Одним з таких засобів підготовки є виконання курсової роботи.

Курсова робота стимулює розвиток творчого мислення, дозволяє систематизувати та поглибити отримані знання, є одним із напрямів підвищення ефективності вивчення фахових освітніх компонент. Курсова робота є одним із видів індивідуальної роботи здобувачів освіти, рівень підготовки якої свідчить про ступінь засвоєння ними здобутих знань.

За своїм призначенням курсова робота повинна допомогти здобувачам освіти теоретично підготуватись до вирішення складних економічних проблем в умовах ринкової економіки. Головною метою написання курсової роботи є систематизація, розширення та закріплення теоретичних знань, набутих при вивченні навчальних освітніх компонент з освітніх компонент: «Обґрунтування підприємницьких рішень та оцінювання ризиків», «Логістика», «Бізнес-планування та фандрайзинг», «Економіка та організація торгівлі».

Курсова робота повинна відображати здатність здобувача освіти працювати з науковою літературою, поєднувати теоретичні знання з практичною діяльністю, розробляти і формулювати обґрунтовані пропозиції щодо удосконалення процесів, які були проаналізовані в роботі.

Зміст роботи та якість її оформлення повинні відповідати сучасним вимогам до таких робіт. При оцінюванні курсової роботи береться до уваги не лише якість самої курсової роботи, а й відповідність її оформлення стандартам.

Процес виконання курсової роботи складається з таких етапів: вибір теми курсової роботи; підбір літератури та інших інформаційно-статистичних джерел; складання та затвердження плану; вивчення підібраних літературних та інформаційно-статистичних джерел; написання курсової роботи; оформлення курсової роботи; надання роботи на кафедру економіки і підприємництва та інноваційної діяльності для рецензування; захист курсової роботи перед комісією, яка складається з членів кафедри.

В результаті виконання курсової роботи будуть здобуті наступні компетенції:

Загальні компетентності

Знання та розуміння предметної області та розуміння професії:

ЗК-1. Здатність до фундаментального аналізу та синтезу на основі логічних аргументів та перевірених фактів. Вміння виявляти, аналізувати і структурувати проблеми підприємства і розробляти рішення.

ЗК-2. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях: розробка і застосування нових економічних, торговельних, біржових інструментів.

ЗК-3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 5. Здатність використання інформаційних і комунікаційних технологій: використання цих технологій для налагодження внутрішніх і зовнішніх економічних зв'язків.

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Здатність працювати в команді.

ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК 9. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК 10. Здатність діяти відповідально та свідомо.

ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетентності

ФК-1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

ФК-2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

ФК-3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.

ФК-4. Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

ФК-5. Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.

ФК-6. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

ФК-7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

ФК-11. Здатність аналізувати існуючі й передбачати майбутні економічні процеси у виробництві, підприємницькій структурі, торгівлі, біржовій діяльності.

ФК-12. Здатність використовувати знання, уміння й навички в галузі теорії й практики економіки підприємства та підприємницької діяльності.

ФК-14. Здатність виявлення та обґрунтування пріоритетних напрямків організації та ведення власного бізнесу, визначати стратегічну мету підприємства, окреслювати загальну стратегію його діяльності.

ФК-15. Здатність оптимізувати зміст прогнозів і планів склад показників та методів їх обчислення. Здатність проектувати та удосконалювати систему планування і контролю діяльності підприємства.

ФК-16. Здатність раціонально розподіляти повноваження та компетенції у організаційній структурі управління підприємством. Здатність формулювати управлінські рішення, оцінювати і вибирати їх альтернативи. Здатність організувати й контролювати виконання управлінських рішень.

ФК-17. Здатність аналізувати існуючі і передбачати майбутні економічні процеси в підприємницькій, торгівельній та біржовій сфері.

ФК-18. Здатність за допомоги сучасного методичного інструментарію проводити оптимізацію структури капіталу, матеріальних та фінансових потоків підприємства.

ФК-19. Здатність встановлювати, підтримувати та розвивати ділові відносини із суб'єктами зовнішнього середовища. Здатність захищати інтереси підприємства в системі торговельного бізнесу.

ФК-20. Здатність оцінювати ефективність інноваційно-інвестиційних проектів і програм підприємства. Здатність до прийняття інвестиційних рішень щодо вибору напрямів та інструментів інвестування і організації управління інвестиційною програмою та інвестиційним портфелем підприємства.

ФК-21. Здатність розробляти систему управління ризиками інноваційно-інвестиційних проектів та програм підприємства. Здатність проводити реструктуризацію портфеля цінних паперів підприємства.

ФК-23. Здатність організовувати вивчення та прогнозування потреб на товари та послуги.

ФК-24. Здатність аналізувати позитивні і негативні риси діяльності певних фірм щодо випуску товарів та послуг.

Програмні результати навчання

ПРН-1. Володіти фундаментальними знаннями щодо економічних процесів та закономірностей функціонування та розвитку підприємства, організації торгівлі та біржової діяльності.

ПРН-2. Вміти проводити науково-методологічні дослідження діяльності підприємства, аналіз та оцінку використання його потенціалу в досягненні цілей.

ПРН-4. Вміти приймати управлінські рішення щодо формування інноваційно-інвестиційного портфеля підприємства.

ПРН-6. Вміти розробляти стратегії та плани діяльності підприємства в цілому та його окремих підрозділів. Володіти методологією прогнозування, розробки стратегії та розвитку власної справи у сферах виробництва та надання послуг.

ПРН-9. Уміти організовувати колективну працю з досягнення цілей підприємства. Застосовувати методи контролю та критерії оцінювання результативності діяльності підприємства.

ПРН-15. Здатність визначати оптимальну структуру асортименту для конкретного торговельного підприємства. Здатність розробляти критерії якості товарів та послуг згідно з сучасними вимогами законодавства та досягненнями технічного прогресу.

ПРН-16. Здатність вивчати, аналізувати та оцінювати наявний на ринку асортимент товарів, перелік послуг, виробників та ступінь забезпечення прав споживачів у їх діяльності.

ПРН-17. Здатність створювати систему комунікацій по просуванню товарів і послуг, формувати імідж підприємства.

ПРН-18. Здатність розробляти стратегію збутової діяльності підприємства (організації).

ПРН-20. Здатність проводити факторний аналіз використання ресурсів. Здатність перевіряти додержання нормативних параметрів продуктивності використання ресурсів і формування собівартості продукції.

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Мета курсової роботи – систематизувати, закріпити та розширити теоретичні знання з економічних освітніх компонент, поєднати їх з практичними матеріалами, ознайомитися з методами, напрацьованими іншими дослідниками, а також науково обґрунтувати результати власних досліджень.

Завдання курсової роботи:

- глибоке і творче вивчення однієї із конкретних проблем економіки підприємства в теоретичному та прикладному аспектах;
- формування у здобувачів освіти вмінь самостійно працювати з навчально-методичною, науковою та іншою літературою;
- пошук та систематизація необхідної теоретичної та практичної інформації;
- набуття практичних навичок аналізу і синтезу актуальних питань економіки;
- оволодіння методами наукового дослідження.

2. ВИМОГИ ДО КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота повинна відповідати таким вимогам:

- тема курсової роботи, що обирається здобувачем освіти, повинна бути максимально наближена до реальних умов діяльності підприємства чи відобразити стан розвитку економіки країни;
- носити комплексний характер, тобто при її виконанні повинні розглядатися управлінські, економічні, соціальні та інші аспекти об'єкта дослідження;
- мати елементи самостійного дослідження теоретичних та практичних аспектів проблеми;
- носити творчий характер, відобразити досягнення зарубіжної науки та передовий вітчизняний досвід;
- мати високий рівень обґрунтування пропозицій і висновків, що забезпечується використанням статистичної інформації, фінансової звітності підприємства, коректністю вибору методології та методів дослідження;
- містити конкретні пропозиції щодо поліпшення функціонування об'єкта дослідження; водночас бажано, щоб робота містила пропозиції, які важливі для галузі чи національного господарства у цілому;
- містити елементи нового при формуванні завдань, методів їх вирішення, методів аналізу ситуації, яка склалася.

Основні критерії виконання курсової роботи стосуються:

- *теоретичного рівня роботи* – глибокого аналізу проблеми, що вивчається, використовуючи при цьому різні концептуальні підходи і наукові знання;
- *дослідницького характеру* – вивчення достатньої кількості опублікованих джерел вітчизняних і зарубіжних авторів, аналіз та систематизація різних думок і підходів, формування власного погляду на проблему, розробка висновків, рекомендацій.
- *граматності оформлення* – у роботі не повинно бути граматичних і стилістичних помилок згідно вимог технічного оформлення курсової роботи.

3. ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ

Вибір теми курсової роботи здобувачі освіти здійснюють самостійно або за сприяння викладачів кафедри. Перелік тем курсових робіт додається (Додаток А).

Тема курсової роботи затверджується науковим керівником і має відповідати певному напрямку, який характеризує ту чи іншу категорію економіки.

Тема курсової роботи формулюється на підставі загального ознайомлення з конкретною проблемою, яку необхідно вивчити на рівні теоретичного та практичного аналізу. На цій стадії необхідно науково і практично обґрунтувати напрям дослідження, причини вибору теми та її актуальність.

4. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Рекомендується така структура курсової роботи:

- титульний аркуш (додаток Б);
- зміст;
- вступ (розкриття актуальності вибраної теми, об'єкта і предмета дослідження, мети й основних завдань, застосованих методів);
- перший розділ – теоретична частина (огляд літературних джерел з вибраної теми, аналіз відповідних темі понять, наукових положень, ступеня розробленості проблеми);
- другий розділ – практична частина (складання бізнес-плану діючого чи новоствореного підприємства);
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки.

Рекомендований зміст структурних розділів курсової роботи

Зміст.

Зміст включає назви всіх розділів, підрозділів курсової роботи з відповідними номерами, з яких вони починаються. Всі цифрові позначення сторінок повинні бути розміщені в одному стовпчику (колонці) з правого боку аркуша. Приклади оформлення змісту наведені в додатку В.

Вступ.

У вступі курсової роботи треба коротко викласти такі питання:

1. Шляхом критичного аналізу обґрунтувати актуальність вибраної теми. Висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним. Досить кількома реченнями висловити головне – сутність проблеми та необхідність її дослідження.

2. Сформулювати мету роботи і завдання, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети.

Залежно від того, наскільки зрозуміло і точно сформульовано мету роботи, настільки вдалим будуть її основні завдання, план, організація виконання, стиль викладу.

Правильне визначення мети роботи дасть змогу студенту відокремити в ній основний напрямок дослідження, упорядкувати пошук і аналіз матеріалу, підвищити якість роботи, уникнути загальних міркувань.

Приклад формулювання мети курсової роботи:

Мета роботи – розкрити джерела формування та напрямки підвищення ефективності використання оборотних активів підприємства в сучасних умовах.

Мета курсової роботи повинна бути тісно пов'язана з назвою її теми. На основі сформульованої мети студент має визначити основні завдання, які необхідно розв'язати в процесі виконання курсової роботи. Завдання повинні конкретизувати головну мету роботи; їх визначення пов'язане з назвами основних розділів.

3. Визначити об'єкт і предмет дослідження. Об'єкт – це процес або явище щодо проблемної ситуації, вибраний для вивчення. Предмет дослідження міститься в межах об'єкта. Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. Предмет дослідження зазвичай визначає назву теми курсової роботи, зазначеної на титульному аркуші.

Обсяг вступу – 2-3 сторінки.

Розділ 1. ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА

Перший розділ є теоретичним дослідженням, мета якого – систематизація здобутих знань з економіки підприємства відповідно до вибраної теми.

У розділі аналізуються думки щодо проблем, що досліджуються, наводиться огляд літературних джерел, їх критичний аналіз та узагальнення. В огляді літератури необхідно окреслити основні етапи розвитку наукової думки за проблемою, що досліджується.

Теоретичні положення курсової роботи мають бути сформульовані не тільки на підставі глибокого вивчення літературних джерел, але і шляхом їх критичного переосмислення, узагальнення практичного досвіду господарської діяльності суб'єктів ринкових відносин. Як правило, теоретичні положення у курсовій роботі мають бути спрямовані на з'ясування зв'язків даного досліджуваного питання з основними проблемами подальшого розвитку та удосконалення процесів, що вивчаються.

Теоретичну частину необхідно подавати в розрізі 3-4 питань.

Перше питання – виклад теоретичних і методологічних питань, що стосуються теми курсової роботи, та їхня практична значимість.

Друге питання – економічний аналіз нормативно-методичної бази відповідно до теми дослідження, чи економічних явищ, що розглядаються.

Третє питання – огляд міжнародного досвіду та обґрунтування заходів щодо поліпшення економічного становища та шляхів вирішення питань, які досліджуються.

Обов'язково повинні бути посилання на використані джерела.

Обсяг першого розділу – не більше 30 сторінок друкованого тексту.

Розділ 2. ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА

Другий розділ – практичний. Він містить практичний аспект формування бізнес-плану підприємницької діяльності новоствореного чи діючого підприємства.

Об'єкт дослідження студент обирає його самостійно, попередньо повідомивши про свій вибір керівника та обґрунтувавши його. Ним може бути будь-яке підприємство до виробничого процесу та бухгалтерської звітності якого студент має відкритий доступ. При цьому оптимальним варіантом є вибір підприємства, на базі якого студент проходив виробничу практику або підприємство, що є місцем постійної роботи студента.

Результати формування бізнес-плану подають описово та за допомогою аналітичних таблиць.

Структура практичної частини наступна:

2.1. Загальна характеристика підприємства та перспектив його розвитку

- 2.2. Характеристика продукції (послуг) та ринків збуту
- 2.3. Аналіз конкурентного середовища
- 2.4. План маркетингу
- 2.5. Виробничий план
- 2.6. Організаційний план
- 2.7. Оцінка ризиків
- 2.8. Фінансовий план

Інформаційною базою написання курсової роботи мають бути:

- Баланс (Звіт про фінансовий стан) за три останні періоди;
- Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за три останні періоди;
- Примітки до річної фінансової звітності за три останні періоди;
- звіт з праці (Форма №1-ПВ) за три останні періоди.
- інші статистичні дані підприємства.

Висновки.

У висновках викладаються найважливіші наукові та практичні результати, одержані в результаті дослідження. За змістом висновки мають бути пов'язані зі структурою роботи і впливати із завдань дослідження.

Висновки повинні бути стислими та повною мірою відображати матеріал, викладений в курсовій роботі.

Список використаних джерел.

Список літератури містить всі джерела інформації, що використовувалися при написанні курсової роботи.

Додатки.

За необхідності до додатків доцільно включати допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття курсової роботи:

- проміжні математичні доведення, формули і розрахунки;
- таблиці допоміжних цифрових даних;
- зразки документів (в тому числі звітність підприємств);
- ілюстрації допоміжного характеру, тощо.

5. МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ НАПИСАННЯ ПРАКТИЧНОЇ ЧАСТИНИ КУРСОВОЇ РОБОТИ

2.1. Загальна характеристика підприємства та перспектив його розвитку

у цьому підрозділі необхідно обрати і обґрунтувати організаційно-правову форму, розробити установчі та інші документи створюваного підприємства, необхідні для його державної реєстрації, розкрити основні напрямки, спеціалізацію, цілі, перспективи та прогностні показники діяльності підприємницької структури. У випадку розробки бізнес-плану для функціонуючого підприємства додатково здійснюється аналіз фактичних показників його діяльності за останні три роки.

Характеризуючи підприємство, важливо зазначити його стратегічну мету, мету розроблюваного бізнес-плану та конкретні шляхи її досягнення, які будуть детальніше висвітлені у наступних розділах БП.

Таблиця 2.1

Основні показники діяльності підприємства

Показники	Одиниця вимірювання	Фактично			Прогноз		
		3	4	5	6	7	8
1	2	3	4	5	6	7	8
1.Вартість майна	тис. грн.						
2.Чиста виручка від реалізації продукції (товарів, робіт , послуг)	тис. грн.						
3.Затрати на виробництво продукції	тис. грн.						
4.Рентабельність	%						
5.Чистий прибуток	тис. грн.						
6.Основні засоби	тис. грн.						
7.Оборотні активи	тис. грн.						
8.Чисельність працюючих	чол.						

2.2. Характеристика продукції (послуг) та ринків збуту

У підрозділі 2.2 необхідно скласти опис продукції, який подається у розрізі трьох складових: фізичний опис, привабливість продукту (послуги), стадія життєвого циклу (розробки).

Прогнозні показники обсягу, структури продукції, цін та перспектив їх зміни за три зводяться в таблицю 2.2.

Таблиця 2.2

Показники виробництва основних видів продукції підприємства

Вид продукції (послуг)	Обсяг виробництва продукції				Структура виробництва продукції		Витрати на 1-цю продукції		Ціна 1-ці продукції		Загальні витрати на виробництво продукції	
	в натуральних одиницях		у вартісних показниках									
	Фактично	Прогноз	Фактично	Прогноз	Фактично	Прогноз	Фактично	Прогноз	Фактично	Прогноз	Фактично	Прогноз
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

2.3. Аналіз конкурентного середовища

У цьому розділі БП необхідно оцінити наявний ступінь конкуренції, конкурентні переваги підприємства, виявити майбутні джерела конкуренції та можливості підвищення власної конкурентоспроможності.

З цією метою проводять порівняльний аналіз ринкових стратегій найближчих конкурентів та здійснюють розрахунок матриці конкурентного профілю.

Таблиця 2.3

Порівняльний аналіз ринкових стратегій найближчих конкурентів

Характеристика продукції (фірми)	Що пропонує			
	конкурент 1	конкурент 2	конкурент 3	власна фірма
1. Якість				
2. Ціни				
3. Асортимент				
4. Надійність				
5. Післяпродажне обслуговування				
6. Доставка				
7. Місцезнаходження				
8. Продаж у кредит				
9. Гарантії				
10. Продаж супутніх товарів				

Таблиця 2.4

Матриця конкурентного профілю

Ключовий фактор успіху	Ваговий коефіцієнт	Власна фірма		Конкурент 1		Конкурент 2		Конкурент 3	
		рейтинг	оцінка (2*3)	рейтинг	оцінка (2*5)	рейтинг	оцінка (2*7)	рейтинг	оцінка (2*10)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Загальна оцінка									

Підрозділ 2.3 передбачає також визначення стратегії та програми захисту від конкурентів, тобто складання чіткого плану дій з визначенням строків реалізації заходів і необхідних на них витрат, спрямованих на усунення слабких сторін підприємства порівняно з конкурентами.

Розроблена програма підвищення власної конкурентоспроможності підприємства повинна бути узгоджена з планом маркетингу та загальним бюджетом витрат фірми. Завершується розділ висновками щодо можливостей, переваг, особливостей та факторів конкурентної боротьби підприємства, а також запланованих заходів, спрямованих на підвищення конкурентоспроможності продукції фірми.

2.4. План маркетингу

Метою даного підрозділу БП є формування та розкриття суті обраної стратегії і тактики маркетингу щодо просування продукції на ринок, методів ціноутворення, каналів збуту, сервісного обслуговування та здійснення рекламної кампанії.

Завершується розділ складанням загального бюджету маркетингу, який включає усі витрати на збут, рекламну кампанію, сервіс, транспортне обслуговування товароруку тощо.

Таблиця 2.5

Бюджет витрат на рекламну діяльність фірми

Види засобів поширення рекламної інформації	Місяць												У цілому за рік
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1. Радіо													
2. Газети													
3. Телебачення													
4. Часописи													
5. Буклети													
6. Розсилка поштою													
7. Щитова реклама													
8. Світлова реклама													
9. Інші види													
Усього													

2.5. Виробничий план

В цьому розділі бізнес-плану необхідно розкрити виробничі потреби підприємства та джерела їх забезпечення, здійснити розрахунок витрат на виробництво продукції та придбання техніки і обладнання, охарактеризувати перспективи розвитку виробництва та фактори, які обмежують виробничі можливості підприємства.

Таблиця 2.6

Аналіз забезпеченості підприємства ресурсами

Назва одиниці ресурсів	Одиниця виміру	Наявність	Заходи	Амортизаційні відрахування
1	2	3	4	5
Земля				
Техніка				
Обладнання				
Будівлі та споруди				
Виробничі площі				

Таблиця 2.7

Аналіз потреби в сировинних та витратних матеріалах

Назва	Постачальник	Умови постачання	Кількість	Ціна	Витрати	Обсяг запасів
Сировина						
Матеріали						
Комплектуючі						
Пальне						
Запасні частини						
Інші матеріали						

Планування витрат на виробництво продукції:

Статті витрат	Рік						Всього
	Місяць 1	Місяць 2			Місяць 12	
Всього витрат							

2.6. Організаційний план

Цей розділ БП передбачає визначення потреби підприємства в персоналі, розробку організаційної структури, системи управління, кадрової політики та стратегії підприємства, а також розрахунок витрат на персонал.

Таблиця 2.9

Матриця управлінських здібностей

Основні функції управління фірмою	Забезпечується персоналом фірми (власниками, ключовими менеджерами)	Необхідна зовнішня допомога	Спосіб отримання зовнішньої допомоги	
			Підвищення кваліфікації персоналу фірми	Залучення зовнішніх консультантів
1.Бухгалтерський облік 2.Оподаткування 3.Планування 4.Організація 5.Управління фінансами 6.Управління персоналом 7.Збут 8.Ціноутворення 9.Юридичні питання 10.Страхування				

Результати визначення кількісного й якісного освітнього та вікового складу працюючих та перспективи його зміни зводяться у таблиці 2.10 і 2.11.

Таблиця 2.10

Кількісний склад працюючих та перспективи його зміни

Кількість працівників на підприємстві									
Всього		у тому числі							
Фактично	Прогноз	Керівники		Фахівці		Службовці		Робітники	
		Фактично	Прогноз	Фактично	Прогноз	Фактично	Прогноз	Фактично	Прогноз
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Підрозділ 2.6 передбачає розрахунок витрат на персонал, тобто визначення системи та форм оплати праці різних категорій працюючих з врахуванням соціальних пільг, розміру місячного (річного) фонду оплати праці, коштів на стимулювання творчої високопродуктивної праці та інше.

У загальну суму по кожній позиції повинні увійти всі статті витрат, пов'язані з персоналом: заробітна плата, додаткова оплата, винагороди, нарахування тощо.

Таблиця 2.11

Освітній та віковий склад персоналу підприємства

Категорії працюючих	Освіта				Вік, років			
	Середня	Середня спеціальна	Незакінчена вища	Вища	До 30	31-40	41 - 50	Понад 50
1	2	3	4	5	6	7	8	9

2.7. Оцінка ризиків

В даному розділі БП необхідно передбачити можливі види ризиків та їх наслідки, визначити реальні і потенційні джерела виникнення ризиків, розробити концепцію управління ризиками й програму заходів для мінімізації їх негативного впливу.

Таблиця 2.12

Фактор-карта оцінки ризиків

Групи ризику	Етапи робіт	Ризик-фактор	Опис ризиків, спричинених фактором	Можливі наслідки реалізації ризиків	Рівень ризику			Бальна оцінка
					Низький	Помірний	Високий	
Специфічні (внутрішні) ризики, які піддаються управлінню зі сторони підприємства	Інвестиційна стадія							
	1. Підготовчий							
	2. Проектування							
	3. Бізнес-планування							
	4. Будівництво							
	5. Закупівля і встановлення обладнання							
	Стадія функціонування							
	6. Закупівля і доставка сировини та матеріалів							
7. Виробництво продукції								
8. Надання послуг								
Зовнішні ризики, які не	Ризики, притаманні господарській діяльності в цілому							
		Політичний						
		Економічний						
		Соціальний						
	Екологічний							

Таблиця 2.13

Заходи попередження ризику

Стадії	Етапи реалізації проекту	Ризик-фактор	Можливі способи профілактики	Витрати
Інвестиційна стадія	1.Підготовчий			
	2.Проектування			
	3.Бізнес-планування			
	4.Будівництво			
	5.Закупівля і встановлення обладнання			
	Інші			
Стадія функціонування	6.Закупівля і доставка сировини і матеріалів			
	7.Виробництво продукції			
	8.Надання послуг			
	Інші			
Систематичні (зовнішні) ризики				
Види ризиків				
Політичні				
Економічні				
Екологічні				
Соціальні				
Інші				
Всього витрат				

Завершується розділ висновками щодо найбільш ймовірних ризиків, джерел їх виникнення та способів реагування на них з зазначенням запланованих витрат.

2.8. Фінансовий план

Фінансовий план є основним розділом БП, метою якого є доведення економічної доцільності реалізації розроблюваного бізнес-плану шляхом підготовки основних фінансових документів господарської діяльності та розрахунку показників його ефективності.

Програма використання інвестиційних вкладень подається у вигляді таблиці 2.14.

Таблиця 2.14

Програма інвестиційних вкладень підприємства

Заплановані заходи	Термін виконання	Необхідні кошти на реалізацію		Джерела отримання	Умови отримання
		Одиниця вимірювання	Сума		
1	2	3	4	5	6

Графік погашення заборгованості складається у випадку, коли підприємство взяло кредит і має намір виплатити його відповідно до умов кредитора. Графік виплати складається на період всього терміну погашення заборгованості підприємства перед кредитором.

Таблиця 2.15

План погашення заборгованості

Показник	Рік					Всього
	місяць	місяць	...	місяць	місяць	
Борг на початок місяця						
Нараховано відсотків						
Виплата основної суми боргу						
Сплачено по відсотках						
Борг на кінець місяця						
Всього виплат						

Підрозділ також передбачає розрахунок загальних сум очікуваних доходів та витрат підприємства у планові періоди (план прибутків та збитків), який здійснюється на основі прогнозу обсягів продажу продукції (див. табл. 2.16 та 2.17).

Таблиця 2.16

План прибутків та збитків

Показник	Рік					Всього
	місяць	місяць	місяць	...	місяць	
1	2	3	4	5	6	7
Валовий обсяг продажу						
Податки з продажу						
Чистий обсяг продажу						
Сировина, матеріали і комплектуючі						
Заробітна плата						
Сумарні прями витрати						
Валовий прибуток						
Загальновиробничі витрати						
Адміністративні витрати						
Витрати на збут						
Сумарні постійні витрати						
Інші доходи						
Інші витрати						
Збитки попередніх періодів						
Прибуток до виплати податку						
Сумарні витрати, віднесені на прибуток						
Прибуток до оподаткування						
Податок на прибуток						
Чистий прибуток						

Прогноз обсягів продажу продукції підприємства

Показник	Рік					Всього
	місяць	місяць	...	місяць	місяць	
Продукція А						
Кількість проданої продукції (од.)						
Продажна ціна 1-ці продукції (грн.)						
Обсяг продажу (грн.)						
Продукція Б						
Кількість проданої продукції (од.)						
Продажна ціна 1-ці продукції (грн.)						
Обсяг продажу (грн.)						
Продукція В						
Кількість проданої продукції (од.)						
...						
Сукупний обсяг продажу (грн.)						

Завершується розділ висновками щодо стратегії фінансування підприємницького проекту, його життєздатності, понесених витрат початкового періоду та чистого прибутку на кінець кожного року функціонування підприємства, рівня беззбитковості та строку окупності проекту, співвідношення власних і залучених коштів, а також можливостей використання отриманого прибутку для подальшого розширення виробництва.

6. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Загальні положення щодо оформлення курсової роботи

Курсова робота повинна бути виконана й оформлена з додержанням вимог до наукових робіт. Оптимальний обсяг курсової роботи – 45-60 друкованих сторінок, список використаної літератури – не менше 30 джерел.

Обов'язковою вимогою до курсової роботи є написання її державною мовою, за винятком списку використаної літератури, де використане джерело записується мовою видання. Цитати з цих джерел наводяться в тексті виключно українською мовою.

Текст курсової роботи набирається на комп'ютері на одному звороті аркуша білого паперу формату А4 (210 x 297 мм). Сторінки обмежуються полями: ліве – 25 мм, верхнє та нижнє — 20, праве – 10 мм. Відстань між заголовком і текстом – 15-20 мм. Шрифт – чорного кольору. Щільність тексту однакова по всій роботі. Сторінка повинна містити не менше 28-30 рядків по 57-60 знаків у кожному (з урахуванням інтервалів).

Рекомендована гарнітура – Times New Roman, кегль – 14, інтервал між рядками – 1,5.

Курсова робота має бути надрукована чітко, без помилок і виправлень.

Текст курсової роботи може ілюструватись кресленнями, рисунками, схемами, графіками, діаграмами та таблицями.

Курсова робота починається з титульної сторінки за формою, наведеною в додатку. Вона є першою сторінкою курсової роботи, яку включають до загальної нумерації сторінок, але не нумерують. Далі номер сторінки проставляють у правому верхньому куті аркуша. За титульною сторінкою наводяться послідовно зміст, вступ, розділи в порядку подання, висновки, список використаних джерел, додатки. Всі вони починаються з нової сторінки, а кожен з підрозділів – після закінчення попереднього.

Якщо в курсовій роботі є спеціальні терміни, скорочення, символи, позначення, що повторюється, їх розшифровку наводять у тексті при першому згадуванні.

Текст основної частини курсової роботи поділяють на розділи та підрозділи. Кожну структурну частину роботи починають з нової сторінки. Заголовки структурних частин роботи “ЗМІСТ”, “ВСТУП”, “ВИСНОВКИ”, “СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ”, “ДОДАТКИ”, а також назви розділів друкують великими літерами симетрично до тексту.

Заголовки підрозділів друкуються малими літерами (крім першої великої) з абзацу. В кінці заголовка крапки не ставлять.

Нумерація розділів та підрозділів

Кожен розділ починається з нового аркуша. Тексту кожного розділу передую його назва (заголовок), написана прописними літерами. Перед назвою розділів арабськими цифрами проставляється порядковий номер розділу. Назви підрозділів пишуться як основний текст (Times New Roman, розмір 14пт). Крапки в кінці назв розділів та підрозділів не ставляться. Після назви розділу йде назва підрозділу, номер якого складається з двох цифр. Перша цифра - означає номер розділу, друга цифра – це наскрізна нумерація підрозділів в межах розділу. Між розділом і підрозділом необхідно зробити пропуск в один інтервал, а між підрозділом і основним текстом пропуск не робиться. Назва розділу орієнтується по центру, без абзацу. Назва підрозділу орієнтується як основний текст, з абзацу.

Порядок посилань на літературні джерела

Посилання на літературні джерела в тексті наводяться у квадратних дужках. Це може бути посилання на джерело в цілому або на джерело із зазначенням конкретної сторінки.

Наприклад:

«Згідно із Законом України «Про інноваційну діяльність», державне регулювання інноваційної діяльності здійснюється шляхом... [3, с. 453]».

«Мікроекономічні наслідки девальваційного шоку для України розглянуті Ю. Біленком [1]».

«Мікроекономічні наслідки девальваційного шоку для України розглянуто у працях Ю. Біленка та М. Павловського [1; 6, с. 114-165]».

«Проблеми удосконалення мотивації трудової діяльності на підприємстві розглядаються у працях [1; 2; 7]».

«Проблеми удосконалення мотивації трудової діяльності на підприємстві розглядаються у працях [1-7]».

Цифри у квадратних дужках відповідають порядковому номеру джерела у списку використаних джерел.

Оформлення ілюстрацій, таблиць, формул, списку використаних джерел, додатків

Ілюстрації

До ілюстрацій належать креслення, рисунки, схеми, графіки, діаграми.

Ілюстрації повинні мати назву, яку розміщують після номера ілюстрації. За потреби ілюстрації доповнюють пояснювальними даними (текст під рисунком). Ілюстрації (фотографії, креслення, схеми, графіки, карти) слід наводити в роботі безпосередньо після тексту за першою згадкою або на наступній сторінці.

Ілюстрації позначають словом "Рис." і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій в додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між ними ставиться крапка.

Номер рисунка, його назва і пояснювальні підписи розміщуються послідовно під ним.

Наприклад:

Склад і взаємозв'язок капіталу підприємства та його активів показано на рис. 1.2.

Рис.1.2. Вкладання капіталу у активи підприємства

Таблиці

У таблицях наводяться цифрові дані. У самій таблиці інформацію слід подавати: шрифт – Times New Roman, розмір 12 пт, через один інтервал. Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту. Назва і слово “Таблиця” починаються з великої літери.

Слово “Таблиця” друкують праворуч. Заголовки колонок повинні починатися з великих літер, підзаголовки – з малих, якщо вони становлять одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони самостійні. Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, між ними ставиться крапка.

Таблицю розміщують після першого згадування у тексті. Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на іншу сторінку. В такому разі зазначають: Продовження табл.

На всі таблиці повинні бути посилання в тексті, при цьому слово “таблиця” в тексті пишуть скорочено – табл. У повторних посиланнях на таблиці треба вказувати – див. табл. *Наприклад:*

Основні показники діяльності підприємства наведені в табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Основні показники діяльності підприємства

Показники	Одиниця вимірювання	Фактично			Прогноз		
		2020	2021	2022	2023	2024	2025
1	2	3	4	5	6	7	8
1.Вартість майна	тис. грн.						
2.Чиста виручка від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	тис. грн.						
3.Затрати на виробництво продукції	тис. грн.						
4.Рентабельність	%						
5.Чистий прибуток	тис. грн.						
6.Основні засоби	тис. грн.						
7.Оборотні активи	тис. грн.						
8.Чисельність працюючих	чол.						

Формули

Формули і рівняння треба виділяти з тексту вільними рядками (вище і нижче від кожної формули потрібно залишити пробіл). Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів треба наводити безпосередньо під формулою у послідовності, наведеній у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта треба подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова “де” без двокрапки.

Формули (якщо їх більше ніж одна) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Нумери формул пишуть біля правого берега аркуша на рівні відповідної формули у круглих дужках.

Наприклад:

Визначення чисельності персоналу методом коригування базової чисельності здійснюється за формулою 1.3:

$$Ч_z^{пл} = Ч_б \cdot K_Q \pm \Delta Ч, \quad (1.3)$$

де $\times_{\zeta}^{i\bar{e}}$ – загальна чисельність персоналу в плановому періоді;

$Ч_б$ – чисельність персоналу базового періоду;

K_Q – коефіцієнт зміни обсягів виробництва планового періоду відносно базового;

$\Delta Ч$ – зміна чисельності в плановому періоді за пофакторним розрахунком зміни продуктивності праці.

На цитати та формули слід робити посилання на список використаних літературних джерел із зазначенням сторінки, наприклад: [15, с.135].

Список використаних джерел

Курсова робота завершується списком використаних джерел. Відомості про джерела, що містяться у списку, необхідно подавати відповідно до українського стандарту бібліографічного опису (ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання»). Джерела розміщують в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків.

Основна вимога до використаних джерел – єдине оформлення і дотримання чинного державного стандарту на бібліографічний опис видань.

Додатки оформлюють як продовження курсової роботи на прикінцевих її сторінках, зазначаючи їх у порядку посилань у тексті. Починаються додатки з сторінки, де посередині друкується слово “Додатки”.

Кожний додаток починається з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично щодо тексту сторінки.

Додатки позначаються послідовно великими літерами української абетки (окрім літер Г, Є, З, І, Ї, И, О, Ч, Ь), наприклад: Додаток А, Додаток Б і т. д.

Ілюстрації, таблиці і формули нумеруються в межах кожного додатка. Наприклад: Рис. Д. 1.2 — другий рисунок першого розділу додатка Д.

Курсову роботу потрібно зброшурувати після отримання допуску до захисту науковим керівником.

7. ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Виконану і відповідно оформлену курсову роботу студент подає на кафедру економіки і підприємництва та інноваційної діяльності відповідно до графіка навчального плану. Курсову роботу перевіряє науковий керівник, який допускає роботу до захисту.

Курсову роботу студент захищає перед комісією. Доповідь, як правило, триває близько 10 хвилин. Орієнтовна структура доповіді повинна відображати структуру курсової роботи. Особливу увагу слід приділити характеристиці власного внеску в розробку проблеми.

Після доповіді студент відповідає на запитання викладачів. Під час захисту оцінюються: якість виконаної здобувачем освіти курсової роботи, рівень знань і набутих навичок за темою, вміння аналізувати практичну діяльність, логічно та аргументовано викладати думки, відповідати на запитання, обґрунтовувати власну думку.

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВИХ РОБІТ ТА ЇХ ЗАХИСТУ

За 2 тижні до захисту здобувач освіти подає курсову роботу на перевірку науковому керівнику. Науковий керівник вирішує питання щодо допуску роботи до захисту, про що робиться відповідний запис на титульній сторінці курсової роботи.

Курсова робота підлягає перевірці на предмет наявності у ній плагіату засобами програмного забезпечення, рекомендовано науково-дослідною частиною університету (таблиця 2). **Курсові роботи, у яких рівень унікальності тексту становить 49 % і нижче, до захисту не допускаються.**

Таблиця 2

Характеристики рівня унікальності курсової роботи

Характеристика унікальності	Рівень
високий рівень унікальності (робота допускається до захисту та/або опублікування)	85-100%
середній рівень унікальності (робота потребує уваги з боку наукового керівника; може бути повернута на доопрацювання і повторну перевірку)	65-84 %
низький рівень унікальності (робота потребує особливої уваги з боку наукового керівника; очевидно, є потреба у доопрацюванні та повторній перевірці)	50-64%
недопустимо низький рівень унікальності (робота повинна бути відхилена і може бути прийнята до повторного розгляду лише за умов докорінної переробки)	49 % і нижче

Курсові роботи студентів з низьким індексом унікальності, як правило, не можуть бути оцінені вище «С».

Критерії оцінювання курсових робіт

Відмінно:

- робота виконана згідно з затвердженим планом;
- розділи плану виділені в тексті роботи і дана на них чітка відповідь;
- належне та якісне опрацювання літератури, нових статистичних матеріалів та першоджерел, періодики;
- відчутна самостійність викладу матеріалу із зазначеними задатками науково-дослідницької роботи;
- є власні судження з ряду проблем теми;
- проявлене вміння робити правильні висновки;
- зразкове літературне і картографічне оформлення усїєї курсової роботи, в тому числі графічної частини.

Добре:

- робота виконана згідно з затвердженим планом;
- розділи в тексті виділені і дана відносно чітка відповідь на питання плану;
- послідовність у викладі матеріалу;
- посилання в роботі у належних місцях на літературу різних авторів;
- наявність і використання нових літературних і статистичних джерел;
- якісно виконані графічні матеріали, зв'язані з текстом, відповідним аналізом у тексті;
- охайне оформлення роботи.

Задовільно:

- робота написана згідно з планом;
- розділи плану висвітлені не чітко, скупко або із значним зайвим матеріалом, що частково відноситься до теми;
- майже немає посилань на використану літературу і статистичні матеріали;
- помітна реферативність роботи;
- застарілі цифрові дані;
- недостатній аналіз первинних матеріалів;
- відсутня або недостатня ілюстративність роботи (картосхеми, діаграми, таблиці).

Незадовільно:

- робота носить реферативний характер;
- невідповідність роботи структурі, обсягам;
- недостовірність даних.

Критерії захисту курсових робіт

Відмінно:

- вміння чітко викласти зміст роботи;
- глибокі, вичерпні відповіді на питання членів комісії;
- розуміння об'єктивних зв'язків між фактами та явищами, на які опирається студент при розкритті теми;
- широке знання теми, в т. ч. літератури та періодики, що відноситься до теми;
- вміння пов'язати теоретичні положення із практичними результатами;
- здатність студента робити глибокі і правильні висновки.

Добре:

- вміння належно викласти зміст роботи;
- відповідь на поставлені комісією питання;
- послідовність у відповідях;
- вміння робити правильні висновки;
- достатність знання літератури з питань теми;
- глибина проникнення в суть явищ, що розглядаються в курсовій роботі.

Задовільно:

- при захисті курсової роботи відчувається недостатність самостійного мислення у поясненні окремих явищ чи процесів;
- поверховість викладу матеріалу теми;
- допущення інколи значних фактичних помилок;
- недостатнє вміння відрізнити суттєве від несуттєвого;
- недостатність глибокого знання теми;
- недостатнє знання основних цифрових показників по темі.

Незадовільно:

- студент не може відтворити змісту теми;
- не знає основних кількісних показників досліджуваного об'єкта;
- дає непослідовні і неправильні відповіді на поставлені питання;
- на додаткові питання студент не дає позитивної відповіді;
- сам текст роботи написаний на низькому рівні.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Агафонова Л. Т., Рога О. Р. Підготовка бізнес-плану: Практикум. [3-є вид.]. Київ: Знання, 2001. 158 с.
2. Апопій В. В. Організація торгівлі : підручник; 3-тє вид. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 632 с.
3. Апопій В. В., Міщук І. П. Теорія та практика торговельного обслуговування: навч. посібн. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 496 с
4. Балабан П. Ю., Тягунова Н. М., Місюкевич В. І., Михайлюкова Н. І. Торговельна логістика : навчальний посібник для студ. спеціальності 7.03051001, 8.03051001 «Товарознавство і комерційна діяльність». Київ : Центр учбової літератури, 2016. 146 с.
5. Балджи М. Д., Добрава Н. В., Однолько В. О., Осипова М. М. Торговельне підприємництво : навч. посібн. Київ : Кондор-видавництво, 2017. 112 с
6. Балджи М.Д., Допіра І.А., Однолько В.О. Економіка та організація торгівлі : навч. посібн. Київ : Кондор-видавництво, 2017. URL: [368http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/96.pdf](http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/96.pdf)
7. Банько В. Г. Логістика : навч. посіб. Київ : КНТ, 2007. 330 с.
8. Барроу К. Бізнес-план: практ. посіб. Київ: Знання, 2001. 285 с.
9. Бедрій Я. І., Тарнавський Є. М., Тригуб С. М., Ходаковський В. Ф. Основи логістики : навчальний посібник. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 258 с.
10. Бортнік С.М. Бізнес-планування та фандрейзинг: курс лекцій для студентів денної та заочної форм навчання освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр», спеціальності 076 “Підприємництво, торгівля та біржова діяльність”, освітньої програми «Економіка підприємства» галузі знань – 07 управління та адміністрування. Луцьк: 2021. 160 с.
11. Бурик А. М. Планування діяльності підприємства: навч. посіб. Київ: Центр учб. л-ри, 2018. 260 с.
12. Бутко М. П., Бутко І. М., Мащенко В. П. Теорія прийняття рішень : підручник / за заг. ред. М. П. Бутка. Київ : «Центр учбової літератури», 2015. 360 с.
13. Васильців Т. Г., Качмарик Я. Д., Блонська В. І., Лупак Р. Л. Бізнес-планування: навч. посіб. Київ : Знання, 2013. 207 с.
14. Власова Н. О., Гросул В. А., Н. С. Краснокутская Н. С. Економіка торгівлі: навч. посібн. Харків: Світ Книг, 2015. 473 с
15. Гетало В. П., Гончаров Г. О., Колісник А. В. Бізнес-планування: навч. посіб. Київ: Професіонал, 2008. 240 с.
16. Господарський Кодекс України №436-IV від 16 січня 2003 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення 20.09.2021 р.).

17. Грицюк Н. О., Івашко О. А., Сак Т. В. Інноваційне підприємництво та управління стартап проектами : навч. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2022. 172 с.
18. Должанський І. З., Загорна Т. О. Бізнес-план: технологія розробки: навч. посіб. Київ: Центр учб. л-ри, 2009. 384 с.
19. Донець Л.І. та ін. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків : Навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2017. 472с.
20. Економіка підприємства [Текст] : підручник / за заг. ред. Л. Г. Ліпич. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). Об'єм даних 14,95 Мб.
21. Економіка підприємства: підручник / за заг. ред. Л. Г. Ліпич. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). Об'єм даних 14,95 Мб.
22. Законодавча база України про підприємництво. Офіційний сайт Держкомпідприємства. URL: <http://www.dkrp.gov.ua/list/3> (дата звернення: 24.09.2022).
23. Захарчин Г. М. Основи підприємництва : культура, технологія, відповідальність: навчальний посібник. Київ : Знання, 2011. 254 с.
24. Кальченко А. Г. Логістика : навчальний посіб. Київ : КНЕУ, 2000. 147 с.
25. Кислий В. М., Біловодська О. А., Олефіренко О. М., Соляник О. М. Логістика: теорія та практика : навчальний посібник. К. : Центр учбової літератури, 2010. 359 с.
26. Кодекс законів про працю України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08> (дата звернення: 24.09.2022).
27. Козик В. В., Ємельянов О. Ю., Загорецька О. Я., Мельник В. М., Гудзь О. І. Економіка підприємства: навч. посіб. Львів: Вид-во «Простір-М», 2017. 406 с.
28. Козловський В. О., Лесько О. Й. Бізнес-планування: навч. посіб. Вінниця: ВНТУ, 2006. 190 с.
29. Колот В. М., Рєпіна І. М., Щербина О. В. Підприємництво : організація, ефективність, бізнес-культура : навч. посіб. Вид. 3-є, без змін К. : КНЕУ, 2013. 444 с.
30. Комаровський О. В. Фандрейзинг у питаннях, відповідях та цитатах : навч. посіб. Луганськ, 2007. 54 с.
31. Кононенко, А. В. Логістика : навч. посіб. до виконання практ. робіт / А. В. Кононенко, Ю. О. Романенков, В. П. Гатило. Харків : Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харків. авіац. ін-т», 2019. 56 с.
32. Кривов'язюк І. В. Економічна діагностика. 2-ге вид.: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2017. 456 с.
33. Кривонос А. О. Бізнес-планування на підприємстві : навч. посіб. Київ: МАУП, 2006. 160 с.

34. Куц С. Фандрайзинг ABC : посіб. для початківців. Київ : Центр філантропії, 2018. 92 с.
35. Кучеренко В. Р., Карпов В. А., Маркітан О. С. Бізнес-планування фірми: навч. посіб. Київ : Знання, 2006. 423 с.
36. Лігоненко Л. О., Піратовський, І. В. Підприємництво і бізнес-культура: підручник. Київ : Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2011. 508 с.
37. Лойко В. В., Макаровська Т. П. Економіка підприємства: навч. посіб. Київ: КНУТД, 2015. 267 с.
38. Марченко В.М. Логістика : підручник/ В. М. Марченко, В. В. Шутюк. К. : Видавничий дім «Артек», 2018. 312 с.
39. Міщук І. П., Міценко Н. Г., Фролова Л. В. Торговельне підприємництво: підручник [за ред. д. е. н., проф. Л. В. Фролової]. Одеса: Бондаренко М. О., 2018. 640 с.
40. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. І. М. Сотник, д.е.н., проф. Л. М. Таранюка. Суми : ВТД «Університетська книга», 2018. 572 с.
41. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: підручник. за заг. ред. д.е.н., проф. І. М. Сотник, д.е.н., проф. Л. М. Таранюка.]. Суми: ВТД «Університетська книга», 2018. 572 с.
42. Полінкевич О.М., Волинець І. Г. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків: навч. посібник. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 336 с.
43. Посилкіна О. В., Деренська Я. М. Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків : навч. посібник. Харків : НФаУ, 2018. 197 с.
44. Потенціал і розвиток бізнесу: навч. посіб. / Полінкевич О. М., Шостак Л. В., Белінська Л. В., Волинець І. Г., Грицюк Н. О., Громко Л. С., Данилюк Т. І., Колосок А. М., Левченко В. П., Ліпич Л. Г., Мальцева В. В., Миськів Г. В., Мицишин І. Р., Сак Т.В., Скорук О.В., Тринчук В. В., Хілуха О. А., Шматковська Т. О., Ющишина Л. О./ за ред. О. М. Полінкевич, Л.В. Шостак. Луцьк : Вежа-Друк, 2019. 571 с.
45. Прийняття управлінських рішень : навчальний посібник / [Ю. Є. Петруня, Б. В. Літовченко, Т. О. Пасічник та ін.] ; за ред. Ю. Є. Петруні. [3-тє вид., переробл. ідоп.]. Дніпропетровськ : Університет митної справи та фінансів, 2015. 209 с.
46. Савицька Н. Л., Мелушова Ю. А., Красноусов А. В, Олініченко К. С. Торговельне підприємництво: навч.-метод. посібн. Харків: Видавництво Іванченка І. С., 2017. 214 с.
47. Семикіна М. В., Збаржевецька Л. Д., Матієнко С. С. Економіка та організація торговельних підприємств: методичні вказівки до практичних занять. Кіровоград: КНТУ. 2013. 80 с. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/3603/1/ЕОТР%20pr.pdf>
48. Тридід О. М. Логістика: навч. посібник. К. : Знання, 2008. 566 с.
49. Чорна М. В, Кушнір Т. Б., Михайлова О. В. Економіка торгівлі: навч.-метод. посібн. Харків : ХДУХТ, 2015. с. 221.

50. Яркіна Н.М. Економіка підприємства : навч. посіб. Вид. 2-ге перероб. і доп. К. : Видавництво Ліра-К, 2017. 600 с.

Додаткова література

1. Апопій В. В., Гуштан Т. В., Павлова М. Б. Роздрібна торгівля: концентрація, спеціалізація та типізація: монографія. Львів : Видавництво Новий Світ-2000, 2018, 233
2. Бортнік С. М. Бізнес-планування: методичні вказівки до виконання індивідуального науково-дослідного завдання для студентів освітнього ступеня магістр. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 60 с.
3. Лавров Є. А. Інформаційні технології бізнес-планування : навч. посіб. / Є. А. Лавров, Н. Б. Пасько, Г. А. Смоляров, А. О. Курило. Суми : Довкілля, 2007. 322 с.
4. Мазаракі А. А., Лагутін В. Д., Герасименко А.Г. Внутрішня торгівля України: монографія. Київ: Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2016. 864 с.
5. Македон В. В. Бізнес-планування: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2009. 236 с.
6. Наказ Фонду державного майна України. Положення про типовий бізнес-план : від 26.05.94. № 301.
7. Нормативно-правові акти у сфері торгівлі, робіт та послуг URL: <https://www.cherk-consumer.gov.ua/hromadianam/upravlinnia-zakhystu-spozhyvachiv/novyny-upravlinnia-zakhystu-spozhyvachiv/1261-normatyvno-pravovi-akty-u-sferi-torhivli-robit-ta-posluh>
8. Офіційний сайт державної служби статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
9. Підприємство і торгівля : збірник наукових праць / [редакц. кол.: Куцик П. О., Апопій В. В., Семак Б. Б. та ін.]. Львів : Видавництво Львівського торговельно- економічного університету, 2018. – Вип. 22. – 162 с
10. Покропивний С. Ф., Соболев С. М., Швиданенко Г. О. Бізнес-план: технологія розробки та обґрунтування : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2002. 379 с.
11. Права споживачів: як українцям захиститися від порушень в магазинах URL: <https://ukraine.segodnya.ua/ua/ukraine/prava-potrebiteley-kak-ukraincev-obmanyvayut-vmagazinah-1242476.html>
12. Рабінович А. В. Правове регулювання захисту прав споживачів: навч. посіб. Львів : Новий Світ-2000, 2016. 342 с.
13. Роздрібна торгівля учора і сьогодні URL: <http://workabox.ua/school/roznichnaya-torgovlya/#req>
14. Сак Т.В., Шостак Л.В., Вознюк Ю.С. Розвиток стартапів в Україні: теоретичні аспекти, тенденції, можливості. *Інфраструктура ринку*. 2022. № 65. С. 43-48. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2022/65_2022/9.pdf
15. Структурні зміни та сучасні тенденції розвитку внутрішньої торгівлі України [В. В. Апопій та ін] Львів : Новий Світ-2000, 2017. 440с.

16. Тарасюк Г. М. Бізнес-план: розробка, обґрунтування та аналіз: навч. посіб. Київ: Каравела, 2006. 280 с.
17. Фандрайзинг : навч. посіб. Київ : Центральноукраїнський регіональний навчальний центр. Партнерство громад фундація «Україна-США» (USAID), 2013. 95 с.
18. Череп А. В., Сучков А. В. Стратегічне планування і управління: навч. посіб Київ : Кондор, 2011. 334 с.
19. Швайка Л.А. Планування діяльності підприємства: навч. посіб. [вид. 4-те., стер.]. Львів: «Новий світ-2000», 2010. 268 с.
20. Ясинський В. В., Гайдай О. О. Бізнес-планування: теорія і практика: навч. посіб. Київ: Каравела, 2004. 232 с.

ДОДАТКИ

Додаток А

Тематика курсових робіт, що виконуються здобувачами освіти 4 курсу спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», освітньо-професійних програм «Бізнес-економіка», «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

1. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання їх ефективності.
2. Прогнозування та аналіз господарських рішень.
3. Невизначеність як першопричина ризику.
4. Критерії прийняття рішень за умов ризику.
5. Теорія корисності та її застосування у процесі прийняття рішень.
6. Підприємницькі ризики та їх вплив на прийняття господарських рішень.
7. Критерії прийняття рішень за умов ризику.
8. Прийняття рішень у конфліктних ситуаціях.
9. Обґрунтування інвестиційних і фінансових рішень за умов ризику.
10. Якісне оцінювання підприємницьких ризиків.
11. Кількісне оцінювання підприємницьких ризиків.
12. Ризик-менеджмент в підприємницькій діяльності.
13. Напрями і методи регулювання та зниження ступеня ризику.
14. Логістична система торгового підприємства.
15. Інформаційні системи в логістиці.
16. Закупівельна логістика, як складова діяльності підприємства.
17. Функціонування складу та логістичні рішення у складуванні.
18. Організація логістичного менеджменту на підприємстві.
19. Ефективність створення та функціонування логістичних систем.
20. Управління логістичними витратами.
21. Логістичні рішення у сфері транспортування.
22. Розподільча логістика та її складові у діяльності підприємства.
23. Управління логістичними запасами на підприємстві.
24. Особливості логістики в транснаціональних компаніях.
25. Удосконалення виробничої логістики на підприємстві.
26. Стратегічне управління логістичними процесами.
27. Управління логістичною системою.
28. Моделювання в логістичних системах.
29. Логістичні системи в організації транспортного господарства.
30. Управління запасами в комерційній логістиці.
31. Стратегії забезпечення матеріальними ресурсами підприємства.
32. Розробка стратегії та її реалізація в сфері логістики.
33. Управління виробництвом на основі логістичних систем.
34. Планування внутрішньовиробничого постачання.
35. Управління забезпеченням матеріальними ресурсами підприємство.
36. Організація інформаційних потоків на складі підприємства оптової

- торгівлі.
37. Логістика як фактор підвищення конкурентоспроможності підприємства.
 38. Розробка цінових стратегій в логістичних системах.
 39. Оптимізація системи управління запасами.
 40. Контролінг в логістичних системах.
 41. Організація і технологія роздрібно́ї торгівлі продовольчими товарами, шляхи її вдосконалення.
 42. Організація і технологія роздрібно́ї торгівлі непродовольчими товарами, шляхи її вдосконалення.
 43. Процес продажу та обслуговування покупців у магазині та шляхи його вдосконалення.
 44. Місцезнаходження роздрібних торгових підприємств, його вплив на ефективну торгівлю.
 45. Сучасні технології стимулювання збуту в роздрібній торгівлі продовольчими товарами.
 46. Формування і управління асортиментом товарів в роздрібному торговельно-підприємстві.
 47. Стан та шляхи вдосконалення роздрібно́ї торгівлі непродовольчими товарами.
 48. Завдання і основні напрямки вдосконалення торговельного обслуговування покупців.
 49. Удосконалення організації і технології процесу купівлі - продажу в магазині самообслуговування.
 50. Сучасні форми і методи роздрібного продажу товарів, їх ефективність.

Додаток Б
Зразок титульного аркушу курсової роботи

Міністерство освіти і науки України
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра економіки, підприємництва та маркетингу

КУРСОВА РОБОТА

з освітніх компонент: «Обґрунтування підприємницьких рішень та оцінювання ризиків», «Логістика», «Бізнес-планування та фандрейзинг», «Економіка та організація торгівлі»
на тему:

Сучасні форми і методи роздрібного продажу товарів, їх ефективність
(практична частина на прикладі ПП «Крокус»)

Виконав: студент групи Бізнес - 44 Петренко О.М.

(група, прізвище, ініціали студента)

Науковий керівник: к.е.н., доцент Сак Т.В.

(прізвище, ініціали наукового керівника)

Робота допущена до захисту _____

(підпис)

(дата)

Луцьк 2023

Зразок змісту курсової роботи
На тему «Розробка цінових стратегій в логістичних системах»

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ РОЗРОБКИ
ЦІНОВИХ СТРАТЕГІЙ В ЛОГІСТИЧНИХ СИСТЕМАХ

- 1.1. Сутність та види цінових стратегій в логістичних системах
- 1.2. Методи обґрунтування цінових стратегій
- 1.3. Зарубіжний досвід розробки ефективних цінових стратегій в логістичних системах

РОЗДІЛ 2. БІЗНЕС-ПЛАН «НАЗВА ПІДПРИЄМСТВА»

- 2.1. Загальна характеристика підприємства та перспектив його розвитку
- 2.2. Характеристика продукції (послуг) та ринків збуту
- 2.3. Аналіз конкурентного середовища
- 2.4. План маркетингу
- 2.5. Виробничий план
- 2.6. Організаційний план
- 2.7. Оцінка ризиків
- 2.8. Фінансовий план

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Приклади оформлення списку використаних джерел

Посібники, підручники, монографії одного автора	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бичківський О. О. Міжнародне приватне право : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 82 с. 2. Бондаренко В. Г. Немеркнуча слава новітніх запорожців: історія Українського Вільного козацтва на Запоріжжі (1917-1920 рр.). Запоріжжя, 2017. 113 с. 3. Бондаренко В. Г. Український вільнокозацький рух в Україні та на еміграції (1919-1993 рр.) : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 600 с. 4. Вагіна О. М. Політична етика : навч.-метод. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 102 с. 5. Верлос Н. В. Конституційне право зарубіжних країн : курс лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 145 с. 6. Горбунова А. В. Управління економічною захищеністю підприємства: теорія і методологія : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 240 с. 7. Гурська Л. І. Релігієзнавство : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. та доп. Київ : ЦУЛ, 2016. 172 с. 8. Дробот О. В. Професійна свідомість керівника : навч. посіб. Київ : Талком, 2016. 340 с
Посібники, підручники, монографії двох авторів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аванесова Н. Е., Марченко О. В. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом: теоретико-методичні засади : монографія. Харків : Щедра садиба плюс, 2015. 196 с. 2. Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 130 с. 3. Білобровко Т. І., Кожуховська Л. П. Філософія науки й управління освітою : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2015. 166 с. 4. Богма О. С., Кисильова І. Ю. Фінанси : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 102 с. 5. Горошкова Л. А., Волков В. П. Виробничий менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 131 с. 6. Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією : навч. посіб. 2-ге вид., доп. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 212 с.
Посібники, підручники, монографії трьох авторів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аніловська Г. Я., Марушко Н. С., Стоколоса Т. М. Інформаційні системи і технології у фінансах : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2015. 312 с. 2. Городовенко В. В., Макаренков О. Л., Сантос М. М. О. Судові та правоохоронні органи України : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 206 с. 3. Кузнєцов М. А., Фоменко К. І., Кузнєцов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с. 4. Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 476 с.
Посібники, підручники, монографії чотирьох авторів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України : станом на 10 жовт. 2016 р. / К. І. Беліков та ін. ; за заг. ред. О. М. Литвинова. Київ : ЦУЛ, 2016. 528 с. 2. Бікулов Д. Т, Чкан А. С., Олійник О. М., Маркова С. В. Менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 360 с. 3. Операційне числення : навч. посіб. / С. М. Гребенюк та ін. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 88 с. 4. Основи охорони праці : підручник / О. І. Запорожець та ін. 2-ге вид.

	<p>Київ : ЦУЛ, 2016. 264 с.</p> <p>5. Клименко М. І., Панасенко Є. В., Стреляєв Ю. М., Ткаченко І. Г. Варіаційне числення та методи оптимізації : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 84 с.</p>
Посібники, підручники, монографії п'ять і більше авторів	<p>1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с.</p> <p>2. Бутко М. П., Неживенко А. П., Пепа Т. В. Економічна психологія : навч. посіб. / за ред. М. П. Бутко. Київ : ЦУЛ, 2016. 232 с.</p> <p>3. Дахно І. І., Алієва-Барановська В.М. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ : ЦУЛ, 2015. 560 с.</p>
Без автора	<p>1. 25 років економічному факультету: історія та сьогодні (1991- 2016) : ювіл. вип. / під заг. ред. А. В. Череп. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 330 с.</p> <p>2. Криміналістика : конспект лекцій / за заг. ред. В. І. Галана ; уклад. Ж. В. Удовенко. Київ : ЦУЛ, 2016. 320 с.</p> <p>3. Миротворення в умовах гібридної війни в Україні : монографія / за ред. М. А. Лепського. Запоріжжя : КСК-Альянс, 2017. 172 с.</p> <p>4. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за ред.: С. О. Якубовського, Ю. О. Ніколаєва. Одеса : ОНУ, 2015. 306 с.</p> <p>5. Науково-практичний коментар Бюджетного кодексу України / за заг. ред. Т. А. Латковської. Київ : ЦУЛ, 2017. 176 с.</p> <p>6. Службове право: витоки, сучасність та перспективи розвитку / за ред.: Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Запоріжжя, 2017. 328 с.</p> <p>7. Сучасне суспільство: філософсько-правове дослідження актуальних проблем : монографія / за ред. О. Г. Данильяна. Харків : Право, 2016. 488 с.</p> <p>8. Адміністративно-правова освіта у персоналіях : довід. / за заг. ред.: Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Київ : Ін Юре, 2015. 352 с.</p> <p>9. Підготовка докторів філософії (PhD) в умовах реформування вищої освіти : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 5- 6 жовт. 2017 р. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 216 с.</p> <p>10. Країни пострадянського простору: виклики модернізації : зб. наук. пр. / редкол.: П. М. Рудяков (відп. ред.) та ін. Київ : Ін-т всесвітньої історії НАН України, 2016. 306 с.</p> <p>11. Антологія української літературно-критичної думки першої половини ХХ століття / упоряд. В. Агеєва. Київ: Смолоскип, 2016. 904 с.</p>
Багатотомний документ	<p>1. Енциклопедія Сучасної України / редкол.: І. М. Дзюба та ін. Київ : САМ, 2016. Т. 17. 712 с.</p> <p>2. Лодий П. Д. Сочинения : в 2 т. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ. ст. А. В. Сеницына. Киев; Мелитополь : НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2015. Т. 1. 306 с.</p> <p>3. Новицкий О. М. Сочинения : в 4 т. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ. ст. Н. Г. Мозговая. Киев ; Мелитополь: НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2017. Т. 1. 382 с.</p> <p>4. Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. / Акад. прав. наук України. Харків : Право, 2009. Т. 2 : Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред. Ю. П. Битяк. 576 с.</p> <p>5. Кучерявенко Н. П. Курс налогового права : в 6 т. Харьков : Право, 2007. Т. 4 : Особенная часть. Косвенные налоги. 536 с.</p>
Матеріали конференцій, з'їздів	<p>1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльно-правовий аналіз. Голодомор 1932-1933 років: втрати української нації : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт.</p>

	<p>2016 р. Київ, 2017. С. 133–136.</p> <p>2. Анциперова І. І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених : тези доп. всеукр. наук.- практ. конф. (м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С. 134–137.</p> <p>3. Кононенко Н. Методология толерантности в системе общественных отношений. Формирование толерантного сознания в обществе : материалы VII междунар. антитеррорист. форума (Братислава, 18 нояб. 2010 г.). Киев, 2011. С. 145–150.</p> <p>4. Микитів Г. В., Кондратенко Ю. Позатекстові елементи як засіб формування медіакультури читачів науково популярних журналів. Актуальні проблеми медіаосвіти в Україні та світі: зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 3-4 берез. 2016 р. Запоріжжя, 2016. С. 50–53.</p> <p>5. Соколова Ю. Особливості впровадження проблемного навчання хімії в старшій профільній школі. Актуальні проблеми та перспективи розвитку медичних, фармацевтичних та природничих наук : матеріали III регіон. наук.- практ. конф., м. Запоріжжя, 29 листоп. 2014 р. Запоріжжя, 2014. С. 211–212.</p>
Законодавчі та нормативні документи	<p>1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с.</p> <p>2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Голос України. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22.</p> <p>3. Повітряний кодекс України : Закон України від 19.05.2011 р. № 3393-VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 48-49. Ст. 536.</p> <p>4. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>5. Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. Офіційний вісник України. 2017. № 4. С. 530–543.</p> <p>6. Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017-2020 роки : Указ Президента України від 21.02.2017 р. № 43/2017. Урядовий кур'єр. 2017. 23 лют. (№ 35). С. 10.</p> <p>7. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2017 р. № 40. Офіційний вісник України. 2017. № 20. С. 136–141.</p> <p>8. Інструкція щодо заповнення особової картки державного службовця : затв. наказом Нац. агентства України з питань Держ. служби від 05.08.2016 р. № 156. Баланс-бюджет. 2016. 19 верес. (№ 38). С. 15–16.</p>
Дисертації	<p>1. Авдєєва О. С. Міжконфесійні відносини у Північному Приазов'ї (кінець XVIII - початок XX ст.) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2016. 301 с.</p> <p>2. Левчук С. А. Матриці Гріна рівнянь і систем еліптичного типу для дослідження статичного деформування складених тіл : дис. ... канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Запоріжжя, 2002. 150 с.</p>
Автореферати	<p>1. Бондар О. Г. Земля як об'єкт права власності за земельним законодавством України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06. Київ, 2005. 20 с.</p> <p>2. Гнатенко Н. Г. Групи інтересів у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2017. 20 с.</p>

	<p>3. Кулініч О. О. Право людини і громадянина на освіту в Україні та конституційно-правовий механізм його реалізації : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02. Маріуполь, 2015. 20 с.</p>
<p>Частина книги, періодичного продовжуваного видання</p>	<p>1. Коломоець Т. О. Оцінні поняття в адміністративному законодавстві України: реалії та перспективи формулювання їх застосування. Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46.</p> <p>2. Левчук С. А., Хмельницький А. А. Дослідження статичного деформування складених циліндричних оболонок за допомогою матриць типу Гріна. Вісник Запорізького національного університету. Фізико-математичні науки. Запоріжжя, 2015. № 3. С. 153–159.</p> <p>3. Левчук С. А., Рак Л. О., Хмельницький А. А. Моделювання статичного деформування складеної конструкції з двох пластин за допомогою матриць типу Гріна. Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій. Дніпропетровськ, 2012. Вип. 19. С. 212–218.</p> <p>4. Тарасов О. В. Міжнародна правосуб'єктність людини в практиці Нюрнберзького трибуналу. Проблеми законності. Харків, 2011. Вип. 115. С. 200–206.</p>
<p>Електронні ресурси</p>	<p>1. Влада очима історії : фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery? galleryId=15725757& (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>2. Шарая А. А. Принципи державної служби за законодавством України. Юридичний науковий електронний журнал. 2017. № 5. С. 115–118. URL: http://lsey.org.ua/5_2017/32.pdf (дата звернення: 15.11.2017)</p> <p>3. Ганзенко О. О. Основні напрями подолання правового нігілізму в Україні. Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. Запоріжжя, 2015. № 3. – С. 20–27. – URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridichni/VestUr2015v3/5.pdf. (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>4. Яцків Я. С., Маліцький Б. А., Бублик С. Г. Трансформація наукової системи України протягом 90-х років ХХ століття: період переходу до ринку. Наука та інновації. 2016. Т. 12, № 6. С. 6–14. DOI: https://doi.org/10.15407/scin12.06.006</p>

НАВЧАЛЬНО - МЕТОДИЧНЕ ВИДАННЯ

**Костянтин Павлов, Олена Павлова, Тетяна Сак,
Світлана Бортнік, Алла Лялюк**

*Методичні рекомендації до курсових робіт
з освітніх компонент: «Обґрунтування підприємницьких рішень та оцінювання
ризиків», «Логістика», «Бізнес-планування та фандрейзинг», «Економіка та
організація торгівлі»*

Друкується в авторській редакції

Підписано до друку __.__.2023. Формат 60x84/16.
Папір офсетний. Гарантітура Times
Ум. друк. арк.1,22. Зам.№_ Тираж 100 прим.
Друк ПП «Поліграфія»